

[Diderichsen.]

fortilfælde for at meddele regeringen en ret vidtgående bemyndigelse i internationale anliggender, nærmere bestemt i sådanne, der følger af Danmarks forpligtelser som medlem henholdsvis af det afdøde Folkeforbund og det nulevende De Forenede Nationer.

Vedtages det foreliggende lovforslag, har regeringen bemyndigelse til at træffe forholdsregler til gennemførelse af sikkerhedsrådets beslutninger af bindende karakter ifølge pagtens art. 41, jfr. art. 25 og 39. Det bør nok fremhæves, at anvendelsen af våbenmagt ikke omfattes af disse artikler, så at bemyndigelsen altså under ingen omstændigheder kan berettige regeringen til uden tingets samtykke at deltage i militære aktioner.

Trods de vigtige begrænsninger, der klart og tydeligt er givet ved pagtens bestemmelser, må man dog betegne bemyndigelsen som generel. Den gælder jo ikke blot for den aktuelle situation i forbindelse med Rhodesiaproblemet, men kan ifølge formuleringen i § 1 anvendes i en række muligt indtræffende situationer, hvis nærmere karakter vi ikke kender og ikke kan kende.

Jeg kan ikke nægte, at vi i liberalt centrums gruppe deler de fremførte betænkeligheder ved en så generel bemyndigelse angående en fremtid, som vi ved lidt eller intet om. I almindelighed er bemyndigelseslove ikke tiltalende, fordi folketinget derved afstår noget af sin egen direkte myndighed og får vanskeligere ved at udøve sin retmæssige kontrol med regeringen. I særdeleshed kan man være betænkelig, når det drejer sig om det yderst komplicerede og uoverskuelige internationale område. Vi mener altså ikke, at man skal tage for let på en sådan bemyndigelse. Man må vide, hvad man gør.

Alligevel er vore overvejelser endt i en velvillig og positiv indstilling til lovforslaget. Grundene hertil er for det første, at vi gerne vil markere, at Danmarks medlemskab af FN er og skal være en hovedhjørnesten i landets udenrigspolitik. Dette indeholder, at vi anser det for vor opgave at medvirke til at sikre og øge De Forenede Nationers myndighed og effektivitet som fredens og sikkerhedens fornemste vogter. Et lille bidrag hertil er dette lovforslag, for så vidt som det giver regeringen mulighed for at medvirke til en hurtig gennemførelse

af de foreslåede foranstaltninger, og navnlig da regeringen også i fremtiden vil have bemyndigelsen i givne situationer, i perioder, hvor folketinget ikke er inde. For det andet er vor motivering den, at vi anerkender, at bemyndigelsesområdet trods dets uoverskuelighed er klart afgrænset til ikke-militære sanktioner, og at bemyndigelsen kun gælder, når der er tale om bindende beslutninger i sikkerhedsrådet, det vil sige, hvor selve vort medlemskab medfører en forpligtelse til at udføre beslutninger. Endelig har vi den tillid til regeringen, at den ikke vil misbruge den givne bemyndigelse.

Jeg vil dog gerne tilføje, at der kan opstå uforudselige situationer, hvor det enten for regeringen eller for folketinget eller for begge vil være af stor betydning, at den konkrete sag forelægges i tinget, selv om den i og for sig ligger inden for bemyndigelsesområdet. Det ville glæde mig og fjerne den sidste rest af betænkelighed ved den generelle bemyndigelse, hvis ministeren ville give et tilsagn om, at han var rede til at komme til folketinget i en given situation, når det kan ske uden risiko for en u hensigtsmæssig forsinkelse af de pålagte forpligtelser.

Med hensyn til selve den aktuelle situation, sikkerhedsrådets resolution af 16. december 1966 om økonomiske sanktioner mod Sydrhodesia, er der for os ingen tvivl om, at Danmark uden tøven bør opfylde sine forpligtelser som medlem af FN. Efter at Storbritanniens regering selv har indanket sagen for De Forenede Nationer, kan den i øvrigt betydningsfulde bestemmelse om ikke indblanding i medlemsstaternes indre forhold ikke være af afgørende betydning her.

Tilbage står da to andre forhold, der på to måder berører De Forenede Nationers livsnerve. For det første Ian Smith-administrationens racistiske politik, som direkte strider mod FN's ideelle og klart udtrykte grundlag, erklæringen om alle nationers og racers ligeberettigelse, og for det andet den lurende krigsfare, truslen mod freden. Hvad enten det skulle komme til et væbnet sammenstød mellem England og Ian Smith-regimet eller til en krig mellem afrikanske stater, ville det være en ulykke af uoverskuelige konsekvenser. Vi kan også i denne konflikt kun udtale et brændende håb om en fredelig udvikling, der snart må munde ud i en ligeberettigelsespolitik i Sydrhodesia,